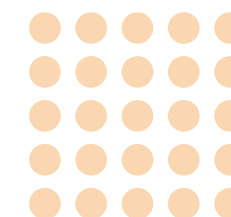

Ing. Veronika Hořeňovská

SENZORICKÉ HRANÍ JAKO ÚČINNÝ NÁSTROJ ROZVOJE DÍTĚTE

Od teorie k praxi

www.senso-uceni.cz

senso_uceni

KDO JSEM

- Ing. Veronika Hořeňovská
- Pedagog s praxí více než 10 let nyní si rozšiřující kvalifikaci o speciální pedagogiku, chůva pro dětské skupiny a chůva pro děti do zahájení povinné školní docházky.
- Logopedická preventistka
- Projekt senso_uceni
- Školitelka NPI, webináře, školení pro MŠ, konference, podcasty, články
- Realizace akcí pro MŠ (Jablíčkování, Záchranáři, ...)

UHÁDNETE, CO TO JE?

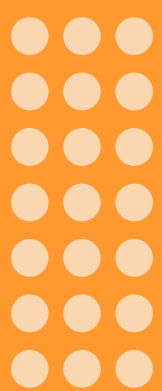

Jaké to asi je pro dětský mozek?

Jak často po dětech chceme, aby pochopily svět jen z obrázků, slov nebo pokynů?

Co se stane, když dítě nemá možnost věc zažít, jen ji vidí nebo o ní slyší?

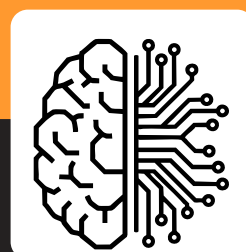

Děti nepotřebují věci jenom vidět.
Ony je potřebují zažít.

Poznávání skrze
smysly

Propojení mozkových
oblastí

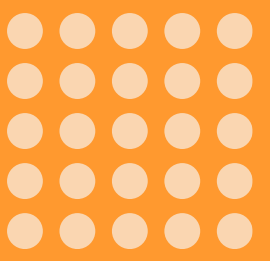

Lepší
zapamatování

PROČ VYUŽÍVAT SENZORICKÉ AKTIVITY K ROZVOJI DÍTĚTE

Senzorické hraní stojí na tom, co je dětem nejpřirozenější – učení skrze vlastní tělo a smysly. Když do hry zapojíme zrak, hmat, sluch nebo třeba rovnováhu, aktivujeme víc oblastí mozku najednou. Dítě si pak nejen pamatuje nové informace lépe, ale má k nim i pozitivní emoci. To je zásadní rozdíl oproti pouhému předávání slov.

-
- Řeč a komunikace
 - Motoriky, Grafomotorika
 - Logické uvažování
 - Matematická gramotnost
 - Paměť a pozornost
 - Exekutivní funkce
 - Emoční stabilita
 - Sociální dovednosti
 - Kreativita, představivost

OBLASTI ROZVOJE

Smyslové hry nejsou jen o dotýkání se různých materiálů. Využíváme je jako most k dalším oblastem – k řeči, motorice, emocím, ale také třeba k matematické gramotnosti. Dítě v nich dostává komplexní podporu, která je hravá a přirozená.

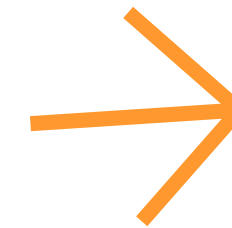

Existuje jiná aktivita, která propojí tolik oblastí vývoje dítěte současně?

Troufám si říct, že právě senzorické hraní je v tomhle jedinečné.

UKÁZKA SENZORICKÉ HRY

Aktivita horká čokoláda

MODELÍNOVÉ KARTY

Když dítě nechce spolupracovat u klasických komunikačních kartiček, využívám modelínu.

Kartičku nebo předmět zabalím a dítě ho musí nejdřív objevit. Stejně tak je možné využít hledání karet v rámci materiálu, odhalování karty pomocí světelného zdroje a další.

**dítě je motivované,
protože čeká
překvapení**

**pojmenuje předmět,
čímž rozvíjí slovní
zásobu**

**modelína zůstane
v ruce, což ho zklidňuje a
prodlužuje soustředění**

HOUBY XICHTILKY

Oromotorická cvičení se s dětmi provádí ideálně v začátku každého bloku určeného k rozvoji řeči. U dětí je vhodné zakomponovat tyto aktivity do podoby, která je hravá a sama je navede k provedení určeného výrazu.

Oromotorická cvičení probíhají nenásilně, hravě a s vysokou motivací

Zapojení více dětí podporuje společné učení a nápodobu.

Pohybová část (hledání hub) aktivizuje a zároveň propojuje činnost těla a mluvidel.

Houby ksichtilky,

KOUZELNÁ GRAFOMOTORIKA

Grafomotorická cvičení jsou jako stvořená pro doplnění o senzoryckou část. Aktivita na obrázku ukazuje několik variant:

- Dítě kouzlí ve vzduchu pomocí hůlky (napodobuje dráhu)
- Dítě obtahuje předlohu hůlkou s dotykem
- Dítěti předlohu sundáme a pokládá na dráhu ledové kameny

Grafomotické cviky jsou součástí celého systému aktivity

Atraktivní a snadná možnost úpravy obtížnosti

Hravá motivace – dítě má radost z činnosti, ne pocit povinnosti

ROZVOJ SLOVNÍ ZÁSoby

Napodobování zvuků zvířat nebo jejich pojmenování. U dětí, které jsou živé a potřebují pohyb je těžké zaměřit pozornost k jedné činnosti. Využila jsem tak propojení se senzoryckou stimulací.

Krmení zvířátek dle zadání ve 2 úrovních:

- nejprve podle zvuku dítě přiřazuje misku na obrázek
- podle pojmenování zvířete bere lžičku, nabírá materiál a nese jej do misky

Naplnění potřeby pohybu pomáhá zvyšovat délku soustředění

Úprava aktivity podle dovedností (počet, určení místa)

Motivace v podobě krmení zvířat bývá pro dítě přirozeně atraktivní.

AKTIVITY TYPU STEM

- STEM (**S**cience, **T**echnology, **E**ngineering, **M**athematics) nabízí dětem prostor pro zkoumání, objevování a řešení problémů.
- U dětí v předškolním a mladším školním věku se STEM rozvíjí především skrze praktické a smyslové zkušenosti.
- Senzorické hraní je ideální vstupní brána
 - dítě se učí principy fyziky, matematiky či inženýrství přirozeně, když manipuluje s materiály.

STEM a senzorické hraní jdou ruku v ruce
– dítě si skrze smysly osahává principy,
na kterých stojí věda, matematika i technika.

Příklad

**Vytváření stromu
a balancování “jablek”
z modelíny**

**Mnoho pomůcek je již
navrženo pro podporu
STEM**

**Vážení míčků naplněných
moukou. Porovnávání
hmotnosti.**

JAK SENZORICKOU AKTIVITU PŘIPRAVIT?

Krok 1 Téma

Krok 2 4M

Krok 3 Příprava

Krok 4 Realizace

Krok 5 Průběh

Krok 6 Zpětná vazba

TÉMA

- Pro děti nejmenší se pouze vytváří prostředí, které je podnětné (kontrastní kartačky, lahvičky, masáže apod.)
- Do 2 let volíme témata obecnější jako jsou barvy, zvířata, tvary,...
- Poté přidáváme důvěrnější obraz světa kolem - roční období, lidské tělo, u lékaře, Vánoce,...

4M

Koncept oblastí vedoucí ke konstrukci libovolné aktivity.

- sMysly
- Malí/velcí
- Materiál
- Motivace

V začátcích tvorby je dobré se na toto zaměřit, díky tomu získáte ucelený přehled nad tím, co u aktivity očekáváte a jaké jsou její možnosti.

VYZKOUŠEJTE SI

Vyberte si jedno z připravených stanovišť a vyplňte si do pracovního listu jednotlivé složky 4M, zkuste se nad aktivitou zamyslet.

- Kam mohu s aktivitou dál pokračovat?
- Jak bych ji mohl/a obohatit?
- Co si pomocí ní dítě procvičuje?

4M
Cíl aktivity: Naučit se vědomě přemýšlet nad senzorickou aktivitou jako nad nástrojem rozvoje, nikoli jen jako nad „hezkou hrou“.
Vyberte si jednu praktickou aktivitu, kterou dnes vidíte. Pracujte samostatně nebo ve dvojici.

NÁZEV AKTIVITY

Mysli – Jaké smyslové systémy aktivita zapojuje?

☐ hmat
☐ zrak
☐ sluch
☐ čich
☐ chuť
☐ vestibulární systém
☐ propriocepce

Jak konkrétně jsou smysly zapojeny?

Maň – velcí – Jak aktivitu upravit?
Věková skupina / úroveň dítěte připravené aktivity:

Jak bych aktivitu upravit/a:

- pro mladší dítě?
- pro starší dítě?
- pro dítě se zvýšenou senzorickou citlivostí?

Materiál – S čím aktivita pracuje?
Použité materiály:

Co bych doplnil/a? Materiály/doplňky.

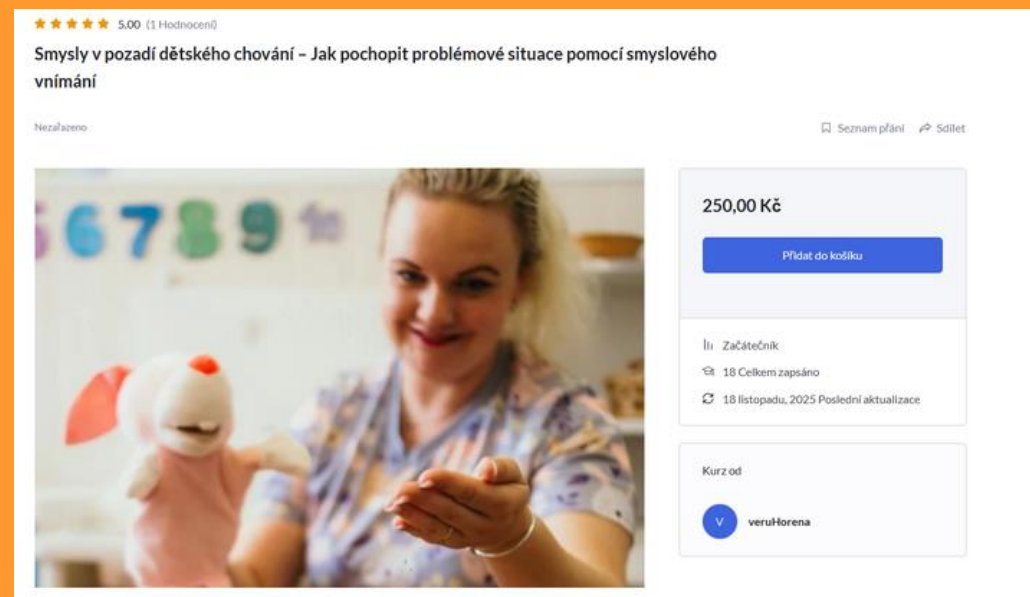
Motivace – Proč by to dítě mělo chtít dělat?
Co dítě láká:
☐ objevování
☐ pohyb
☐ překvapení
☐ příběh / role
☐ smyslový prožitek
☐ pocit úspěchu
Jaký je smysluplný cíl aktivity pro dítě? Jak byste jej motivovali k této aktivitě?

Jaký je CÍL aktivity z pohledu dospělého?
☐ rozvoj řeči / komunikace
☐ jemná motorika
☐ hrubá motorika
☐ regulace emocí
☐ pozornost a soustředění
☐ sociální dovednosti
☐ jiné:

POZOROVÁNÍ – Na co se budu při aktivitě dívat?
Na začátku:
Během aktivity:
Na konci:

NÁVAZNOST – Co nabídnu příště?
Zamyslete se, jak by šlo na tuto aktivitu navázat při dalším setkání. Koukejte z hlediska obtížnosti/provedení nebo cílů z pohledu dospělého v závislosti na věkové skupině dětí.

Rozhovor: Senzorické hraní je eso v rukávu pro období adaptace

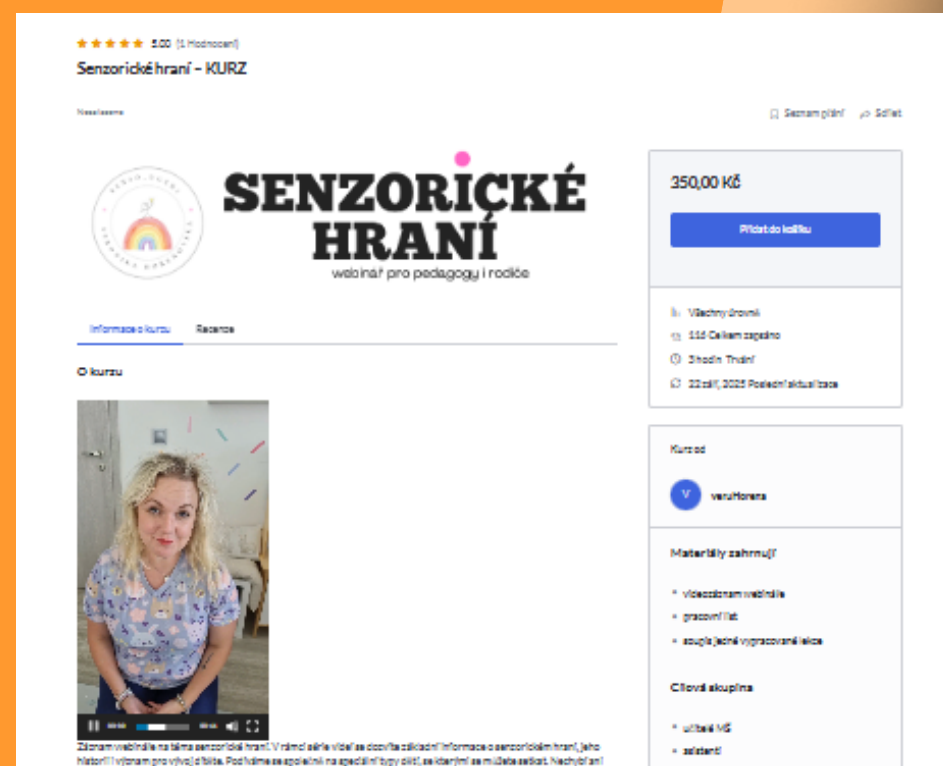
Aktivity / Pedagogika / Rozhovory

Facebook Twitter LinkedIn Email YouTube Pinterest Plus

Smyslová hra může dětem pomoci nejen v náročném období začleňování do kolektivu. O tom, jak na smysuplné senzoričtí hrani ve školce, jsme si povídali s lektorkou Veronikou Hořeňovskou.

Jak jste se k senzoričtému hrani dostala?

Mám za sebou mnoho let doučování, vedení kroužků a výuky na střední i vysoké škole. Když se narodila dcera, chtěla jsem zužitkovat získané informace a připravovala pro ni nejužší aktivity. V té době jsem ještě netušila, že se celá oblast nazývá senzoričtí hrani. Když jsem později začala pátrat, všechno to do sebe zapadlo.

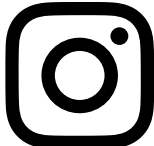
Senzoričtí hrani: Když si děti nehrají jen tak „pro zábavu“

Na první pohled působí jako obyčejné „pattání“ s moukou, vodou nebo třeba rýží. Ve skutečnosti však senzoričtí hrani představuje jeden z nejužších způsobů, jak děti poznávají svět, rozvíjejí řeč, motoriku a sociální dovednosti. Veronika Hořeňovská, lektorka a zakladatelka projektu Senso učení, vysvětluje, že právě takhle vypadá návrat k přirozenému způsobu učení.

Pasparta BLOG

 senso_uceni

DĚKUJI ZA POZORNOST

Za označení a zmínku na sociálních sítích předem
děkuji.

www.senso-uceni.cz